בס"ד

חַיֵּי שָׂרָה

עלון מס' 804
שנה י"ז

שבת מברכין

כ"ה חשון
תשפ"ז

הַזּוֹרְעִים בְּדִמְעָה
בְּרִינָה יִקְצֹרוּ
בֹּא יָבֹא בְּרִינָה

פרינה יקשורו
רון ברינה
פניים על פרשת השבוע ומעגלי השנה

הֶעלון מֻקדָּש לע"נ הַחָזָן איש (אַבְרָהָם יִשְׁעְיָהוּ) הָרַב אַבְרָהָם יְשַׁעְיָהוּ קַרְלִיץ זצ"ל – ט"ו חשון

דבר העורך

כָּתוּב בַּפָּרָשָׁה (י"ט, כ"ז): "גַּם מָקוֹם לָלוּז", אֱלִיעֶזֶר מִתְבּוֹנֵן בַּהֲלִיכוֹתֶיהָ הַמְפֻלָּאוֹת שֶׁל רִבְקָה, וְחָפֵץ לְקַחְתָּהּ כְּאִשָּׁה לְיִצְחָק. עֲבוּר רִבְקָה הַצַּדֶּקֶת מְדֻבָּר בְּלֹא פָּחוֹת מִנֵּס, שֶׁכֵּן כָּל חַייֶהָ הִיא גְּדֻלָּה בְּמִשְׁפַּחַת רֶשַׁע. הַדְּמוּיוֹת שֶׁאוֹתָן פָּגְשָׁה עַל בָּסִיס יוֹמִי הָיוּ אָבִיהָ הַפּוֹשֵׁעַ וְאָחִיהָ הָרַמַּאי, וְהֶעָתִיד שֶׁלָּהּ בְּמָקוֹם כָּזֶה לֹא נִרְאֶה מִזַּהִיר בְּמִיֻּחָד. מִשֶּׁנִּקְרְתָה לְיָדָהּ הַהִזְדַּמְּנוּת לַעֲזֹב אֶת בֵּית הוֹרֶיהָ הָיָה מְצֻפֶּה שֶׁהִיא תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל הַמַּאֲמַצִּים שֶׁבְּעוֹלָם כְּדֵי לַעֲשׂוֹת זֹאת.

אַךְ לְמַרְבֵּה הַהַפְתָּעָה הִיא אֵינָהּ נוֹהֶגֶת כָּךְ. אֱלִיעֶזֶר שׁוֹאֵל אוֹתָהּ: "הֵיֵשׁ בֵּית אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ **לָלִין**"? וְהִיא עוֹנָה: "גַּם מָקוֹם **לָלוּן**". מָה הַחִלּוּק בֵּין 'לָלוּן' לְ'לָלִין'? מְבָאֲרִים חָז"ל בַּמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ס, ו): 'לָלִין' מַשְׁמָעוּתוֹ לִינָה לַיְלָה אֶחָד, וְאִלּוּ 'לָלוּן' מַשְׁמָעוּתוֹ לִינָה לְמֻשָּׁךְ מִסְפַּר לֵילוֹת.

מַדּוּעַ הֵשִׁיבָה רִבְקָה כָּךְ? כַּאֲשֶׁר יְהוּדִי הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ עִם גּוֹי - חַייו נְתוּנִים בְּסַכָּנָה, כֵּיוָן שֶׁיֵּשׁ לְחוּשׁ שֶׁהַגּוֹי יַהֲרֹג אוֹתוֹ. מֶה עָלָיו לַעֲשׂוֹת? אוֹמֶרֶת הַגְּמָרָא (עֲבוֹדָה זָרָה כ"ה, ע"ב): "יַרְחִיב לוֹ אֶת הַדֶּרֶךְ". כְּלוֹמַר, אִם כְּבָר בְּאוֹתוֹ יוֹם יַגִּיעַ הַיְּהוּדִי לְמָחוֹז חֶפְצוֹ, עָלָיו לוֹמַר לְגוֹי שֶׁפָּנָיו מוּעָדוֹת לְיַעַד רָחוֹק שֶׁהַדֶּרֶךְ אֵלָיו אוֹרֶכֶת יָמִים מִסְפָּר, וְכָךְ לֹא יְמַהֵר הַגּוֹי לַהֲרֹג אוֹתוֹ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, כֵּיוָן שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁיֵּשׁ לוֹ עוֹד מִסְפַּר יָמִים לְבַצַּע אֶת זִמְמוֹ, וְכִי הַאִם בָּאֱמֶת יַגִּיעַ הַיְּהוּדִי לְיַעֲדוֹ, וְינַצֵּל מִמֶּנּוּ...

אוֹמֶרֶת רִבְקָה לֶאֱלִיעֶזֶר: עָלֶיךָ לָדַעַת שֶׁיֵּשׁ לְךָ עֵסֶק עִם אָבִי הָרוֹצֵחַ. אִם תֹּאמַר לוֹ שֶׁאַתָּה בָּא "לָלִין" רַק לְלַיְלָה אֶחָד, מִיָּד כַּאֲשֶׁר תִּכָּנֵס לְבֵיתוֹ הוּא יְזַדְּרֵז לִנְעֹץ סַכִּין בְּגַבְּךָ. לְפִיכָךְ אֲנִי מְיַעֶצֶת לְךָ שֶׁתֹּאמַר לוֹ שֶׁאַתָּה בָּא "לָלוּן" מִסְפַּר לֵילוֹת, וְאָז כְּבָר אַחֲרֵי הַלַּיְלָה הָרִאשׁוֹן תֵּלֵךְ לְדַרְכְּךָ. רִבְקָה מְסַפֶּרֶת עַל כָּךְ לֶאֱלִיעֶזֶר, לַמְרוֹת שֶׁהַדָּבָר עָלוּל לְהַרְתִּיעַ אוֹתוֹ מִלָּקַחַת בַּת מִמִּשְׁפָּחָה שֶׁכָּזוֹ לְיִצְחָק, וְכָךְ הִיא תַּפְסִיד אֶת הַהִזְדַּמְּנוּת שֶׁלָּהּ לְהִתְחַתֵּן עִם יִצְחָק וְלִהְיוֹת אַחַת הָאִמָּהוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת!

מַדּוּעַ הִיא עוֹשָׂה זֹאת? הֲרֵי הִיא עֲלוּלָה לְהַזִּיק לְעַצְמָהּ לָנֶצַח?! רִבְקָה אֵינָהּ עוֹשָׂה חֶשְׁבּוֹנוֹת כְּאֵלֶּה, וְכָל דַּאֲגָתָהּ הִיא רַק לֶאֱלִיעֶזֶר, שֶׁיֵּצֵא בְּשָׁלוֹם מִבֵּית הוֹרֶיהָ. אַךְ הִיא לֹא הִפְסִידָה מִכָּךְ מְאוּמָה, כֵּיוָן שֶׁאֱלִיעֶזֶר הִשְׁתָּאָה לְנֹכַח מִדּוֹתֶיהָ הַנֶּאֱצָלוֹת, וְדַוְקָא עֲבֻדָּה זוֹ הִיא שֶׁהוֹבִילָה בְּסוֹפוֹ שֶׁל דָּבָר לִיצִיאַת הַשִּׁדּוּךְ אֶל הַפֹּעַל ("נָאֶה דוֹרֵשׁ" עמוד ת"ס).

אֱלִיעֶזֶר בָּחַן אֶת רִבְקָה לְיַד הַבְּאֵר בְּמִבְחָן שֶׁל מַאֲמָץ וּנְתִינָה פִּיזִית (הַשְּׁקִיַּת הַגְּמַלִּים). אַךְ כָּאן, רִבְקָה עוֹמֶדֶת בִּפְנֵי מִבְחָן קָשֶׁה פִּי כַּמָּה - מִבְחָן שֶׁל מְסִירוּת נֶפֶשׁ וּוִתּוּר אִישִׁי. הִיא מוּכָנָה לְהַקְרִיב אֶת כַּרְטִיס הַיְּצִיאָה הַיָּחִיד שֶׁלָּהּ מֵאוֹתוֹ עָתִיד קוֹדֵר. זוֹהִי דַּרְגָּה עֲצוּמָה שֶׁל נְתִינָה: הַדְּאָגָה לְחַייו שֶׁל אָדָם זָר עוֹקֶפֶת אֶת הִשְׁרְדוּתָהּ, וְהָרָצוֹן הֵכִי עָמֹק שֶׁלָּהּ לְהֵחָלֵץ מִבֵּית אָבִיהָ.

אִלּוּ הֵם בְּדִיּוּק הַתְּכוּנוֹת הַדְּרוּשׁוֹת כְּדֵי לְהַכְנִיס לְמִשְׁפַּחַת אַבְרָהָם אָבִינוּ - עֲשִׂיַּת חֶסֶד אֲמִתִּי, גַּם כְּשֶׁהוּא בָּא עַל חֶשְׁבּוֹנְךָ.

כָּל אָדָם בְּמַצָּבָהּ הָיָה זוֹעֵק: "אִם תַּזְהִירִי אוֹתוֹ שֶׁיֵּשׁ פֹּה סַכָּנַת חַיִּים - הוּא יִבְרַח מִיָּד, וְאַתְּ תִּשָּׁאֲרִי פֹּה לָנֶצַח". אֲבָל רִבְקָה פּוֹעֶלֶת מִתּוֹךְ אֱמֶת פְּנִימִית וּמוֹסָרִית נְטוּלַת פְּנִיּוֹת. הִיא פָּשׁוּט עוֹשָׂה אֶת הַדָּבָר הַנָּכוֹן בְּאוֹתוֹ הָרֶגַע כְּדֵי לְהַצִּיל חַיִּים.

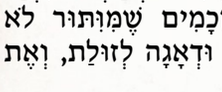
המשך דבר העורך

הָרַעְיוֹן הֶעָמֹק כָּאן הוּא שֶׁדַּוְקָא הוּתּוּר הַזֶּה, וְדַוְקָא חֶשְׁיַּפַת "הַחִסָּרוֹן" וְהַסַּכָּנָה שֶׁל מִשְׁפַּחְתָּהּ, הֵם בְּדִיּוּק מָה שֶׁשִּׁכְנֵעַ אֶת אֱלִיעֶזֶר סוֹפִית שֶׁהִיא הָרְאוּיָה בְּיוֹתֵר לְיִצְחָק.

וּמְסֻפָּר עַל רַבִּי יִשְׂרָאֵל סָלַנְטֶר, מְיַסֵּד תְּנוּעַת הַמּוּסָר: הָיָה זֶה לֵיל יוֹם הַכִּפּוּרִים, מֵרְגְּעֵי הַשִּׂיא שֶׁל הַשָּׁנָה. כָּל הַקְּהִלָּה כְּבָר הָיְתָה מְכֻנֶּסֶת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, עֲטוּפָה בְּטַלִּיתוֹת, מְחַכָּה בְּחֶרְדַּת קֹדֶשׁ לְתְחִלַּת תְּפִלַּת "כָּל נִדְרֵי". וְהִנֵּה, רַב הַקְּהִלָּה, רַבִּי יִשְׂרָאֵל סָלַנְטֶר, אֵיֶּנּוּ מַגִּיעַ. הַזְּמַן חָלַף, הַקָּהָל הִמְתִּין בְּמֶתַח, וּלְבַסּוֹף יָצְאוּ לְחַפֵּשׂ אוֹתוֹ. הֵם מָצְאוּ אוֹתוֹ בְּבֵית קָטָן וְדַל בְּקָצֵה הָעֲיָרָה, מְנַדְנֵד תִּינוֹק בּוֹכֶה. הִתְבָּרֵר שֶׁבְּדַרְכּוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת, שָׁמַע הָרַב קוֹל בְּכִי. אִמּוֹ שֶׁל הַתִּינוֹק מֹהֲרָה לְבֵית הַכְּנֶסֶת וְסָמְכָה עַל כָּךְ שֶׁהוּא יַשֵּׁן, אַךְ הוּא הִתְעוֹרֵר וְנִבְהַל. רַבִּי יִשְׂרָאֵל לֹא עָשָׂה "חֶשְׁבּוֹנוֹת רוּחָנִיִּים" - הוּא לֹא אָמַר לְעַצְמוֹ: "אֲנִי רַב הָעִיר, אֲנִי חַיָּב לְהַגִּיעַ לְכָל נִדְרֵי, אֲנִי אַפְסִיד אֶת הַתְּפִלָּה הֲכִי חֲשׁוּבָה בַּשָּׁנָה". הוּא הֵבִין שֶׁבְּאוֹתוֹ רֶגַע, עֲשִׂיַּת הַטּוֹב וְהַדְּאָגָה לַתִּינוֹק הַמְפֻחָד קוֹדֶמֶת לְכָל הֶשֵּׂג רוּחָנִי אִישִׁי. הוּא וִיתֵּר עַל הַתְּפִלָּה הַחֲשׁוּבָה שֶׁפּוֹתַחַת אֶת תְּפִלוֹת יוֹם הַכִּפּוּרִים - "כָּל נִדְרֵי", לְמַעַן חֶסֶד פָּשׁוּט, בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁרִבְקָה הָיְתָה מוּכָנָה לְוַתֵּר עַל הַשִּׁדּוּךְ עִם יִצְחָק כְּדֵי לְהַצִּיל אֶת אֱלִיעֶזֶר. הַהֶבְדֵּל בֵּין "לָלוּן" לְ"לָלִין" מִסְתַּכֵּם בְּאוֹת אַחַת ו' לְעֻמַּת י', אַךְ הָאוֹת הַבּוֹדֶדֶת הַזּוֹ יֵשׁ בָּהּ מַחֲשָׁבָה עֲמֻקָּה וּמַצִּילַת חַיִּים.

"בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב" - אָדָם שֶׁחַי בֶּאֱמוּנָה וּבִבְטָחוֹן בָּהּ', וְיוֹדֵעַ כִּי רַק ה' מְנַהֵל אֶת הָעוֹלָם, יָכוֹל לִחְיוֹת חַיִּים מְאֻשָּׁרִים, חַיִּים שֶׁל עֲשִׂיַּת טוֹב, גַּם אִם הוּא לְכְאוֹרָה נִרְאֶה שֶׁהוּא מַפְסִיד מִזֶּה, כִּי מַהוּת עֲשִׂיַּת הַטּוֹב הִיא לֹא לְמַטָּרַת רֶוַח, אֶלָּא קִיּוּם הָעוֹלָם בַּמִּדָּה הַזּוֹ שֶׁל חֶסֶד שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ הוֹרִיד לָעוֹלָם.

מִכָּאן, פָּסוּק זֶה "גַּם מָקוֹם לָלוּן", מַעֲבִיר מֶסֶר עָצוּם: עֲשִׂיַּת הַטּוֹב וְהַדְּאָגָה הָאֲמִתִּית לְזוּלַת, מִזֶּה לֹא רָאִינוּ שֶׁמְּשֻׁהוּ נִפְגַּע אֶלָּא לְהֵפֶךְ, תָּמִיד אֲבָל תָּמִיד לְמִדּוּנוּ חֲכָמִים שֶׁמִּוּתּוּר לֹא מַפְסִידִים, וְקַל וְחוֹמֶר מֵעֲשִׂיַּת טוֹב אוֹ חֶסֶד וּדְאָגָה לְזוּלַת, וְאֶת זֶה רִבְקָה הַצַּדֶּקֶת לִמְּדָה אוֹתָנוּ.

חַיֵּי שָׂרָה - <u>תוכן עניני הפרשה</u>

א. פְּטִירַת שָׂרָה, קְנִיַּת מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה מֵעֶפְרוֹן הַחִתִּי עַל יְדֵי אַבְרָהָם אָבִינוּ, בְּכֶסֶף מָלֵא, וּקְבוּרַת שָׂרָה(כ"ג).

ב. אַבְרָהָם מְבַקֵּשׁ אִשָּׁה לְיִצְחָק וּמַשְׁבִּיעַ אֶת אֱלִיעֶזֶר עַבְדּוֹ, שֶׁלֹּא יִקַּח לְיִצְחָק בְּנוֹ אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנַעַן, אֶלָּא מִבְּנוֹת מִשְׁפַּחְתּוֹ (כ"ד, א-ט).

ג. נְשׂוּאֵי יִצְחָק וְרִבְקָה:

א. אֱלִיעֶזֶר מַגִּיעַ לְחָרָן - (מִתְפַּלֵּל לְהַצְלָחַת שְׁלִיחוּתוֹ) הקב"ה שָׁמַע לִתְפִלָּתוֹ וּמְזַמֵּן לוֹ אֶת רִבְקָה עַל בְּאֵר הַמַּיִם (כ"ד, י-כ"ח).

ב. הָעֶבֶד מְסַפֵּר לְמִשְׁפַּחַת רִבְקָה עַל לֵדַת יִצְחָק, עַל קוֹרוֹתָיו בַּדֶּרֶךְ (וְשִׁרְבְּקָה הִשְׁקְתָה אוֹתוֹ וְאֶת הַגְּמַלִּים) וְשֶׁבִּרְצוֹנוֹ לָקַחַת אֶת רִבְקָה לְאִשָּׁה לְיִצְחָק (כ"ד, כ"ט-מ"ט).

ג. רִבְקָה מַסְכִּימָה וְהוֹלֶכֶת עִם אֱלִיעֶזֶר לְאֶרֶץ כְּנַעַן אֶל יִצְחָק, לִהְיוֹת לוֹ לְאִשָּׁה (כ"ד, נ-ס"ז).

ד. רְשִׁימַת צֶאֱצָאֵי אַבְרָהָם מִקְּטוּרָה (כ"ה, א-ו).

ה. פְּטִירַת אַבְרָהָם אָבִינוּ וּקְבוּרָתוֹ בִּמְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה (כ"ה, ז-י"א).

ו. בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל וְזַרְעָם, וּמוֹתוֹ שֶׁל יִשְׁמָעֵאל (כ"ה, י"ב-י"ח).

"רִבְקָה בַּת בְּתוּאֵל הָאֲרַמִי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִי" (כ"ה, כ) - כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים

בְּרוּכִים הַבָּאִים לַאֲרַם נַהֲרַיִם... שָׁלוֹם לְךָ יְהוּדִי יָקָר, כְּפִי שֶׁאַתָּה רוֹאֶה, פֹּה זֶה לֹא הָאֵזוֹר שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, כָּאן זֶה עִיר נָחוֹר, כָּל מִי שֶׁגָּר פֹּה זֶה סְתָם אֲנָשִׁים כָּאֵלּוּ, אֲבָל אַל תִּשְׁאַל!!!

בַּשָּׁנָה הַקְּרוֹבָה עֲתִידָה לֶאֱדֶת כָּאן בַּאֲרַם נַהֲרַיִם נְשָׁמָה קְדוֹשָׁה וְנוֹרָאָה, אַחַת מֵאַרְבַּע אִמָּהוֹת... וְתוֹךְ שָׁלוֹשׁ שָׁנִים קְצָרוֹת הִיא אֲמוּרָה לְהַגִּיעַ לְצִדְקוּת וְטָהֳרַת לֵב וּמִדּוֹת טוֹבוֹת בְּקִנֵּה מִדָּה שֶׁל רִבְקָה אִמֵּנוּ!!!

כָּעֵת תִּנָּסֶה לָתֵת לִי כִּוּון אוֹ תָּכְנִית אֵיךְ כָּזוֹ גְּדֻלּוּת עֲצוּמָה יְכוֹלָה לָצֵאת מִכָּזֶה מָקוֹם??? תְּנַסֶּה לָתֵת לִי אֵיזֶה קְצֵה חוּט אֵיךְ יִלָּדֶה בַּת שָׁלוֹשׁ אֲמוּרָה לִצְמֹחַ כָּזוֹ צַדִּיקָה מֵאֲרַם נַהֲרַיִם...

מֵאֵיפֹה בְּדִיּוּק?? מֵילָא יִצְחָק אָבִינוּ, הוּא בֵּן שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, חוּץ מִזֶּה הוּא כְּבָר בֶּן אַרְבָּעִים שָׁנָה, הוּא כְּבָר אַחֲרֵי עֲקֵדַת יִצְחָק. אֲבָל אֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים כָּעֵת עַל רִבְקָה, מְדֻבָּר בְּיַלְדָּה בַּת שָׁלוֹשׁ שֶׁגְּדֻלָּה אֵי שָׁם בַּאֲרַם נַהֲרַיִם, אֵין מִסְבִיבָהּ שׁוּם דְּמוּת אִידֵאָלִית שֶׁיְּכוֹלָה לְהַעֲמִיד אוֹתָהּ כְּקֶרֶן אוֹרָה, וְכָעֵת תַּסְבִּיר לִי מֵאֵיפֹה הַיַּלְדָּה הַקְּטַנָּה הַזּוֹ צוֹמַחַת וְנִהְיֵית פִּתְאוֹם רִבְקָה אִמֵּנוּ, עִם כָּל הַמִּדּוֹת הַנִּפְלָאוֹת שֶׁלָּהּ??

מָרָן הַגָּאוֹן רַבִּי עוֹבַדְיָה יוֹסֵף זצ"ל עָמַד אַף הוּא עַל שְׁאֵלָה זוֹ וּבֵאֵר: בַּמִּדְרָשׁ מוּבָא כִּי אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה שׁוֹלֵחַ מִכְתָּבִים לִבְנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּעִנְיְנֵי יְסוֹדוֹת הָאֱמוּנָה וְהַנְהָגוֹת טוֹבוֹת, וְזֹאת כְּדֵי לְקָרְבָם לַיַּהֲדוּת, וְגַם לְבְתוּאֵל שֶׁהָיָה בֶּן אָחִיו הָיָה אַבְרָהָם שׁוֹלֵחַ מִכְתְּבֵי חִזּוּק, וּכְשֶׁהָיָה בְּתוּאֵל פּוֹתֵחַ אֶת מִכְתָּבָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְהָיָה רוֹאֶה שֶׁאֵין בָּהֶם כֶּסֶף. הָיָה אוֹמֵר לְרִבְקָה: יֵשׁ מִכְתָּב מִדּוֹד אַבְרָהָם, שֶׁהִיא תִּקְרָא אוֹתָם... וְכָךְ בְּכָל פַּעַם וּפַעַם שֶׁהָיְתָה קוֹרֵאת אֶת מִכְתָּבָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, הָיוּ הַדְּבָרִים חוֹדְרִים אֶל לִבָּהּ וּמַשְׁפִּיעִים עָלֶיהָ לְטוֹבָה, וּבָזֶה הָיְתָה מִתְחַזֶּקֶת בְּמִדּוֹת טוֹבוֹת (לְבוּשׁ יוֹסֵף לְהגר"י יָשָׁר, בְּרֵאשִׁית).

וְאוֹמֵר הַמִּדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ס"ג, ד'): "אֲבִיהָ רַמַּאי, אָחִיהָ רַמַּאי, וְאַנְשֵׁי מְקוֹמָהּ רַמָּאִים, וְהַצַּדֶּקֶת הַזֹּאת יָצְאָה מִבֵּינֵיהֶם. לָמָּה הִיא דּוֹמָה? **כְּשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים**".

הַמִּדְרָשׁ מִתְיַחֵס לַפָּסוּק שֶׁמְּתָאֵר אֶת יִחוּסָהּ שֶׁל רִבְקָה לִפְנֵי נְשׂוּאֶיהָ לְיִצְחָק: "בַּת בְּתוּאֵל הָאֲרַמִי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִי".

חָז"ל שׁוֹאֲלִים מַדּוּעַ הַתּוֹרָה מְפָרֶטֶת שׁוּב וְשׁוּב אֶת מִשְׁפַּחְתָּהּ וּמְקוֹמָהּ, וּמְשִׁיבִים שֶׁהַדָּבָר נוֹעַד לְהַדְגִּישׁ אֶת גְּדֻלּוּתָהּ.

הַחוֹחִים (הַקּוֹצִים): מְיַצְּגִים אֶת סְבִיבָתָהּ הַטִּבְעִית וְהַמִּשְׁפַּחְתִּית שֶׁל רִבְקָה. אָבִיהָ (בְּתוּאֵל) וְאָחִיהָ (לָבָן) הָיוּ יְדוּעִים כְּרַמָּאִים וְנוֹכְלִים, וּפָדָן אֲרָם כֻּלָּהּ נֶחְשְׁבָה לְמָקוֹם שֶׁל אֲנָשִׁים הַמּוּנָעִים מֵרַמָּאוּת אֵלּוּ הֵם "הַקּוֹצִים" שֶׁדּוֹקְרִים, חוֹנְקִים וּמַשְׁחִיתִים אֶת כָּל מָה שֶׁצּוֹמֵחַ סְבִיבָם.

לְעֻמַּת זֹאת הַשּׁוֹשַׁנָּה: מְיַצֶּגֶת אֶת רִבְקָה. לַמְרוֹת שֶׁגְּדֻלָּה בַּעֲרוּגָה שֶׁל קוֹצִים, הִיא שָׁמְרָה עַל יָפְיָהּ הַפְּנִימִי, עַל חֶסֶד, עֲנָוָה וְטָהֳרַת מִדּוֹת. הַשּׁוֹשַׁנָּה אֵינָהּ לוֹמֶדֶת מִדַּרְכֵי הַקּוֹצִים שֶׁסְּבִיבָהּ, אֶלָּא שׁוֹמֶרֶת עַל הָרֵיחַ וְהַיֹּפִי הַיִּחוּדִיִּים שֶׁלָּהּ.

מָשָׁל לְמֶלֶךְ שֶׁהָיָה לוֹ פַּרְדֵּס גָּדוֹל וּמֻשְׁקָע. יוֹם אֶחָד נִכְנַס הַמֶּלֶךְ לְפַרְדֵּס כְּדֵי לִרְאוֹת מָה צָמַח בּוֹ, וְגִלָּה לְתַדְהֳמָתוֹ שֶׁכָּל הַשֶּׁטַח הִתְמַלֵּא בְּקוֹצִים, חוֹחִים וְדַרְדָּרִים עוֹקְצָנִיִּים שֶׁכִּסּוּ אֶת כָּל הַשֶּׁטַח.

הַמֶּלֶךְ הִתְאַכְזֵב וְכָעַס מְאוֹד. הוּא קָרָא לַפּוֹעֲלִים וְאָמַר לָהֶם: "הֲבִיאוּ חֲרָמָשִׁים, קָצְצוּ אֶת כָּל הַפַּרְדֵּס וּשְׂרְפוּ אוֹתוֹ! אֵין בּוֹ שׁוּם תּוֹעֶלֶת יוֹתֵר".

הַפּוֹעֲלִים כְּבָר הֵנִיפוּ אֶת הַכֵּלִים וְעָמְדוּ לְהַחֲרִיב אֶת הַכֹּל, אֲבָל אָז הַמֶּלֶךְ הִבְחִין פִּתְאוֹם בְּמַשֶּׁהוּ קָטָן שֶׁמֵּצִיץ מִבֵּין הַקּוֹצִים הָאַכְזָרִיִּים. הוּא הִתְקָרֵב וְרָאָה שׁוֹשַׁנָּה אַחַת, בּוֹדֶדֶת, שֶׁל וֶרֶד. הִיא הָיְתָה יְפֵהפִיָּה, בּוֹהֶקֶת, וְהֵפִיצָה רֵיחַ מָתוֹק וּמְשַׁכֵּר שֶׁהָיָה מְנֻגָּד לְגַמְרֵי לַיֹּבֶשׁ וְהַכְּעוּר שֶׁל הַקּוֹצִים שֶׁסְּבִיבָהּ.

לָקַח הַמֶּלֶךְ אֶת הַשּׁוֹשַׁנָּה, הֵרִיחַ אוֹתָהּ, וְדַעְתּוֹ מִיָּד נִרְגָּעָה. הוּא הִסְתּוֹבֵב אֶל הַפּוֹעֲלִים שֶׁלּוֹ וְאָמַר: "עִצְרוּ אֶת הַכֹּל. בְּשָׁבִיל הַשּׁוֹשַׁנָּה הָאַחַת הַזּוֹ - יִנָּצֵל כָּל הַפַּרְדֵּס.

הַנִּמְשָׁל הוּא הַמִּדְרָשׁ מַסְבִּיר שֶׁהַפַּרְדֵּס הוּא הָעוֹלָם, וְהַקּוֹצִים הֵם דּוֹרוֹת שֶׁל אֲנָשִׁים שֶׁהִשְׁחִיתוּ אֶת דַּרְכָּם וְהִתְנַהֲגוּ בָּרַע (כְּמוֹ דּוֹר הַמַּבּוּל). הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא בּוֹרֵא עוֹלָם, בְּתוֹךְ הַתֹּהוּ, אֲבָל אָז הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מוֹצֵא "שׁוֹשַׁנָּה אַחַת" - אִשָּׁה אַחַת (רִבְקָה) אוֹ אִישׁ אֶחָד, כְּמוֹ אַבְרָהָם אָבִינוּ אוֹ נֹחַ, שֶׁשּׁוֹמְרִים עַל מוּסָר, חֶסֶד וְצֶדֶק בִּסְבִיבָה הָרוֹסָה.

הַמֶּסֶר לְחַיֵּינוּ, כְּשֶׁאַתָּה עוֹמֵד כְּמוֹ שׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחוֹחִים - כְּלוֹמַר, כְּשֶׁאַתָּה בּוֹחֵר לִהְיוֹת טוֹב, יָשָׁר וְעֵרְכִּי, אֲפִלּוּ בְּמָקוֹם שֶׁבּוֹ אֲנָשִׁים מִתְנַהֲגִים בְּצוּרָה אֲנוֹכִית אוֹ שְׁלִילִית - אַתָּה לֹא רַק שׁוֹמֵר עַל הַטֹּהַר הַפְּנִימִי שֶׁלְּךָ. הָעֲמִידָה שֶׁלְּךָ הִיא כָּל כָּךְ עֲצְמָתִית וּמַשְׁמָעוּתִית, שֶׁיֵּשׁ בְּכוֹחָהּ לְהָאִיר, לָתֵת תִּקְוָה, וְלִפְעָמִים אֲפִלּוּ לְהַצִּיל אֶת כָּל הַסְּבִיבָה שֶׁבָּהּ אַתָּה נִמְצָא.

"וַיָּבֹא אַבְרָהָם..." (כ"ג, ב)

וּבְרַשִׁ"י: נִסְמְכָה מִיתַת שָׂרָה לַעֲקֵדַת יִצְחָק, לְפִי שֶׁעַל יְדֵי בְּשׂוֹרַת הָעֲקֵדָה, שֶׁנִּזְדַּמֵּן בְּנָהּ לִשְׁחִיטָה וְכִמְעַט שֶׁלֹּא נִשְׁחַט, פָּרְחָה נִשְׁמָתָהּ מִמֶּנָּה וּמֵתָה.

וְהַדְּבָרִים צְרִיכִים בֵּאוּר, מַדּוּעַ נִצְטַעֲרָה שָׂרָה עַל עֲקֵדַת יִצְחָק עַד שֶׁפָּרְחָה נִשְׁמָתָהּ וּמֵתָה, וַהֲרֵי הָיָה לָהּ לִשְׂמֹחַ עַל שֶׁזָּכוּ בְּנָהּ וּבַעֲלָהּ לְקַדֵּשׁ אֶת ה', כְּמוֹ שֶׁמָּצִינוּ בַּמִּדְרָשׁ (פְּסִיקְתָּא מ') עַל אַבְרָהָם וְיִצְחָק שֶׁהָלְכוּ שָׂוִים בְּשִׂמְחָה.

וְנִרְאֶה לְפָרֵשׁ, שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁהַמִּיתָה עַל קִדּוּשׁ ה' הִיא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה, אֲבָל לִחְיוֹת עַל קִדּוּשׁ ה' וְלִמְסֹר נֶפֶשׁ בַּעֲבוֹדַת ה' מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ הוּא מַעֲלָה עֶלְיוֹנָה יוֹתֵר, שֶׁהֲלֹא הַמִּיתָה עַל קִדּוּשׁ ה' אֵינֶנָּה אֶלָּא רֶגַע אֶחָד, וְאִלּוּ לִחְיוֹת עַל קִדּוּשׁ ה' זֶהוּ קִדּוּשׁ ה' תָּמִידִי בְּכָל רֶגַע בְּחַיֵּי הָאָדָם, וְהִנֵּה שָׂרָה אִמֵּנוּ גְּדֻלָּה אֶת בְּנָהּ מִתְּחִלַּת יְצִירָתוֹ שֶׁיִּחְיֶה עַל קִדּוּשׁ ה', וְיִמְסֹר נַפְשׁ בַּעֲבוֹדַת ה' יוֹם יוֹם, וְכֵן עָצְמוּ לִהְיוֹת מֶרְכָּבָה לַשְּׁכִינָה, וּכְשֶׁשָּׁמְעָה שֶׁהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לָקַח אוֹתוֹ בְּאֶמְצַע עֲבוֹדָתוֹ לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם בְּחַיָּיו, הֵבִינָה שֶׁכְּפִי הַנִּרְאֶה בְּנָהּ לֹא מִלֵּא תַּפְקִידוֹ כָּרָאוּי לְקַדֵּשׁ ה' בְּחַיָּיו, וְלָכֵן יֵרֵעַ אוֹתוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לָמוּת עַל קִדּוּשׁ ה', וּמֵחֲמַת כֵּן הִצְטַעֲרָה עַד שֶׁפָּרְחָה נִשְׁמָתָהּ. [רַבִּי מֹשֶׁה שְׁטֶרְנְבּוּךְ שְׁלִיט"א]

"לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ" (כ"ג, ב)

נִסְמְכָה מִיתַת שָׂרָה לַעֲקֵדַת יִצְחָק, שֶׁעַל יְדֵי בְּשׂוֹרַת הָעֲקֵדָה שֶׁנִּזְדַּמֵּן בְּנָהּ לִשְׁחִיטָה וְכִמְעַט שֶׁלֹּא נִשְׁחַט, פָּרְחָה נִשְׁמָתָהּ מִמֶּנָּה וּמֵתָה (רַשִׁ"י).

וּבְטַעֲמָא דִּקְרָא' (לִגְרִ"ח קַנְיֶבְסְקִי זצ"ל) שָׁאַל, וַהֲרֵי שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָם נִזּוֹקִים? וְתֵרֵץ, שְׁלוּחֵי מִצְוָה אֵינָם נִזּוֹקִים בְּגִלַּל הַמִּצְוָה, אוּלָם אִם נִגְזַר עֲלֵיהֶם עֹנֶשׁ לְלֹא קֶשֶׁר לַמִּצְוָה, עָדִיף שֶׁיְּקַבְּלוּהוּ בִּזְמַן הַמִּצְוָה, וּמִזֶּה שֶׁשָּׂרָה מֵתָה בְּמִצְוָה בְּהֶכְרֵחַ שֶׁכְּבָר נִגְזַר עָלֶיהָ, וַהֲרֵי זֶה כְּמֵתָה עַל קִדּוּשׁ ה'. רְאֵיָה לָזֶה שֶׁהַגְּמָרָא (שַׁבָּת קי"ח) אוֹמֶרֶת, יְהִי חֶלְקִי מִמֵּתִים בְּדֶרֶךְ מִצְוָה. הֵרֵי שֶׁשַּׂיָּךְ מִיתָה בִּזְמַן מִצְוָה. [טִיב הָרַשִׁ"י]

"וַיַּעַן לָבָן וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵה' יָצָא הַדָּבָר..." (כ"ד, נ) – הַבֵּן הָאוֹבֵד – סִפּוּר מַדְהִים

כָּתוּב בַּתְּהִלִּים (ס"ח, ז): 'אֱלֹקִים מוֹשִׁיב יְחִידִים בַּיְתָה מוֹצִיא אֲסִירִים בַּכּוֹשָׁרוֹת'. מַהוּ **'בַּכּוֹשָׁרוֹת'**? **בָּכִי וְשִׁירוֹת**.

מִי שֶׁרוֹצֶה - אוֹמֵר שִׁירָה וּמִי שֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה - בּוֹכֶה... אָנוּ עֲדִים לַמַּאֲמַצִּים הַמְּרֻבִּים שֶׁעוֹשִׂים הָרַבָּנִים בְּבֵרוּרֵי עֹמֶק לְמַעַן לֹא תִּהְיֶה מַכְשֹׁלָה שֶׁל נְשׁוּאִים הָאֲסוּרִים וּפְסוּלִים עַל פִּי הַתּוֹרָה.

סִפּוּר מַפְלֶא אֵרַע בְּעֵת שֶׁרַבִּי מָרְדְּכַי אֵלְיָהוּ זצ"ל שִׁמֵּשׁ כְּדַיָּן בְּבֵית הַדִּין בְּבֵאֵר שֶׁבַע: אִשָּׁה קַבָּצָנִית הָיְתָה מִסְתּוֹבֶבֶת בִּרְחוֹבוֹת תֵּל אָבִיב וְהָיְתָה מְסֻפֶּרֶת לְכָל דּוֹרֵשׁ כִּי גָּנְבוּ מִמֶּנָּה יֶלֶד וּמָכְרוּ אוֹתוֹ. כַּיָּון שֶׁהָאִשָּׁה הָיְתָה נִרְאֵית מְזֻנַּחַת, אַף אֶחָד לֹא שָׂם לֵב לִדְבָרֶיהָ. לְאוֹתָהּ אִשָּׁה הָיְתָה בַּת שֶׁלֹּא עָסְקָה בְּקַבָּצָנוּת כְּמוֹ אִמָּהּ.

יוֹם אֶחָד רָצְתָה הַבַּת לְהִתְחַתֵּן, וּבְבֵית הַדִּין הָרַבָּנִי הִיא נִדְרְשָׁה לְהַמְצִיא הוֹכָחָה עַל יַחֲדוּתָהּ וְעַל רָקוּתָהּ. הִיא הֵבִיאָה אֶת אִמָּהּ לְבֵית הַדִּין בְּבֵאֵר שֶׁבַע, שָׁם הָרַב מָרְדְּכַי אֵלְיָהוּ זצ"ל קִבֵּל אוֹתָן וְשָׁמַע אֶת דִּבְרֵיהֶן.

אַחַר כָּךְ שָׁאַל אֶת הָאִמָּא: 'הַאִם אַתְּ זוֹכֶרֶת אֶת הַבֵּן שֶׁלָּךְ'? הָאִמָּא הִתְחִילָה לִבְכּוֹת וְאָמְרָה: 'בְּוַדַּאי שֶׁאֲנִי זוֹכֶרֶת, כְּמוֹ הַיּוֹם! הָיְתָה לִי שׁוּמָה עַל כְּתֵפִי הַיְמָנִית'. וְסִמְּנָה בְּיָדָהּ עַל הַמָּקוֹם. הִיא גַּם סִפְּרָה שֶׁיֵּשׁ לַשּׁוּמָה הַזֹּאת צוּרָה מְיֻחֶדֶת שֶׁאֵין לְאַף שׁוּמָה אַחֶרֶת.

הַדַּיָּנִים הָאֲחֵרִים שֶׁנִּכְחוּ שָׁם תָּמְהוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת שֶׁשָּׁאַל הָרַב אֶת הָאִשָּׁה, וְשָׁאֲלוּ אוֹתוֹ: 'הַאִם אַתָּה מַאֲמִין לְשׁוֹטָה זֹאת'?! אַךְ הָרַב רַק הֵשִׁיב לָהֶם: 'מָה זֶּה חָשׁוּב כָּעֵת? וַהֲרֵי כָּתוּב בַּגְּמָרָא (גִּטִּין ס"ח) שֶׁ'שּׁוֹטֶה בַּחֲדָא מִלְּתָא לָא סָרִיךְ' - שׁוֹטֶה לֹא נִדְבַּק לוֹמַר דָּבָר אֶחָד שֶׁל שְׁטוּת כָּל הַיָּמִים, וְאִם הִיא אוֹמֶרֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר כָּל הַזְּמַן, יֵשׁ בָּזֶה אֱמֶת'.

בְּכָל מִקְרֶה, בִּיקֵּשׁ הָרַב לִבְדֹּק אֶת הֶחָתָן הַאִם יֵשׁ לוֹ סִימָן שֶׁל שׁוּמָה עַל כְּתֵפוֹ, וּבִיקֵּשׁ שֶׁאֶחָד מֵחֲבֵרָיו שֶׁל הֶחָתָן יֵלֵךְ אִתּוֹ לַמִּקְוֶה לִפְנֵי הָאֵרוּסִין, וְשָׁם יִסְתַּכֵּל אִם יֵשׁ לוֹ שׁוּמָה בִּכְתֵפוֹ בְּמָקוֹם שֶׁהָאִמָּא הַקַּבָּצָנִית אָמְרָה.

הֶחָבֵר עָשָׂה כֵּן וְחָזַר לָרַב עִם הַמֵּידָע כִּי אָכֵן, יֵשׁ לִבְחוּר שׁוּמָה עַל כְּתֵפוֹ הַיְמָנִית, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שֶׁצּוּרָתָהּ מְיֻחֶדֶת בְּדִיּוּק כְּפִי שֶׁתֹּאֲרָה הָאֵם. קָרָא הָרַב לֶחָתָן וְשָׁאַל אוֹתוֹ: מִי הַהוֹרִים שֶׁלְּךָ? וְהוּא אָמַר מִיָּד אֶת שְׁמוֹת הַהוֹרִים שֶׁהוּא גָּדֵל אֶצְלָם. שָׁאַל אוֹתוֹ הָרַב 'הַאִם אַתָּה בֵּן מְאֻמָּץ'? 'לֹא', הֵשִׁיב הֶחָתָן נֶחְרָצוֹת. 'הַאִם אַתָּה דּוֹמֶה לַהוֹרִים שֶׁלְּךָ'? שָׁאַל הָרַב, 'מַמָּשׁ לֹא' הֵשִׁיב הֶחָתָן.

הָרַב קָרָא לַהוֹרִים שֶׁגִּדְּלוּ אוֹתוֹ וְאָמַר לָהֶם: 'הַבֵּן שֶׁלָּכֶם עוֹמֵד לְהִנָּשֵׂא, אָמְרוּ לִי אֶת הָאֱמֶת: הַאִם הוּא בֵּן בִּיוֹלוֹגִי שֶׁלָּכֶם'? 'לֹא'... הֵם הֵשִׁיבוּ 'הוּא בֵּן מְאֻמָּץ שֶׁלָּנוּ, שֶׁאֵינוֹ רָשׁוּם בְּשׁוּם מָקוֹם'.

הָרַב קָרָא לֶחָתָן וּלְכַלָּה וְאָמַר לָהֶם: דְּעוּ לָכֶם כִּי אַתֶּם אָח וְאָחוֹת! אַתָּה לֹא בֵּן שֶׁל הָאֲנָשִׁים שֶׁגִּדְּלוּ אוֹתְךָ בְּבֵיתָם, אַתָּה הַבֵּן שֶׁל הַקַּבָּצָנִית', הֶחָתָן הִתְרַעֵם וְלֹא קִבֵּל הַדְּבָרִים.

אוֹ-אֲז בִּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ הָרַב אֱלִיָּהוּ: 'תַּמְתִּין פֹּה וְתִרְאֶה בְּעֵינֶיךָ' הָרַב קָרָא לַהוֹרִים שֶׁגִּדְּלוּ אוֹתוֹ וְשָׁאַל אוֹתָם בְּפָנָיו: 'אַתֶּם יְלַדְתֶּם אוֹתוֹ'? וְהֵם הֵשִׁיבוּ: 'לֹא'. הָרַב קָרָא לְאִמָּא הַקַּבָּצָנִית וּבִקֵּשׁ מִמֶּנָּה בְּפָנֵי כֻּלָּם: 'סַפְּרִי לָנוּ עַל הַבֵּן הָאוֹבֵד שֶׁלָּךְ'.

הָאִשָּׁה הִתְחִילָה לְסַפֵּר כִּי הִיא מִסְתּוֹבֶבֶת בִּרְחוֹבוֹת כְּבָר שָׁנִים רַבּוֹת, וְכִי הָיָה לָהּ בֵּן כָּזֶה וְכָזֶה וְלָקְחוּ אוֹתוֹ מִמֶּנָּה 'מֻרְחָמִים', וּמֵאָז אֵין לָהּ מְנוּחַת הַנֶּפֶשׁ. שָׁאַל אוֹתָהּ הָרַב: 'אִלּוּ סִימָנִים הָיוּ בְּבֶן שֶׁלָּךְ'? וְהָאִשָּׁה סִפְּרָה עַל הַשּׁוּמָה שֶׁהָיְתָה לוֹ בְּכִתְפּוֹ יָמִין.

הַבָּחוּר הֵחֵל לְהַחְוִיר. עוֹד שָׁאַל אוֹתָהּ הָרַב: 'מֶה הָיְתָה צוּרַת הַשּׁוּמָה'? וְהִיא תֵּאֲרָה אֶת צוּרָתָהּ בִּמְדֻיָּק. הַבֵּן הִתְעַלֵּף.

הָאִמָּא נִבְהֲלָה, וְהַנּוֹכְחִים עוֹרְרוּ אֶת הַבֵּן שֶׁנּוֹתַר יוֹשֵׁב חִיוֵּר עַל כִּסְאוֹ. הָרַב שָׁאַל אֶת הָאִמָּא הַאִם הָיוּ סִימָנִים בְּגוּף הַבֵּן הָאוֹבֵד, וְהִיא אָמְרָה עוֹד סִימָנִים. 'הַאִם זֶה כָּךְ'? שָׁאַל הָרַב אֱלִיָּהוּ אֶת הַבֵּן, וְהַלָּה הִנְהֵן בְּרֹאשׁוֹ.

'זֶה הַבֵּן שֶׁלָּךְ'! אָמַר הָרַב לְאִשָּׁה הַקַּבָּצָנִית 'הוּא כִּמְעַט הִתְחַתֵּן עִם הַבַּת שֶׁלָּךְ! וְרַק בְּגַלַל שֶׁאַתְּ לֹא וִיתַּרְתְּ עַל הָאֱמֶת שֶׁלָּךְ הוּא לֹא הִתְחַתֵּן עִם אֲחוֹתוֹ, וּלְבַסּוֹף חָזַר אֵלַיִךְ'... [בִּרְכַּת דָּוִד]

"לֹא אֹכַל עַד אִם דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי..." (כ"ד, ל"ג) – מַדּוּעַ הֶאֱרִיכָה הַתּוֹרָה בִּשְׁלִיחוּת אֱלִיעֶזֶר?

מַדּוּעַ הֶאֱרִיכָה הַתּוֹרָה בִּשְׁלִיחוּת אֱלִיעֶזֶר? כְּדֵי לְהָבִין זֹאת, יֵשׁ לְבָאֵר מִי הָיָה אֱלִיעֶזֶר וּמָה גְּדֻלּוּתוֹ: מוּבָא בְּמַסֶּכֶת דֶּרֶךְ אֶרֶץ (זוּטָא פ"א): עֶשָׂרָה נִכְנְסוּ בְּחַיֵּיהֶם לְגַן עֵדֶן - חֲנוֹךְ, אֵלִיָּהוּ, מָשִׁיחַ, חִירָם מֶלֶךְ צוֹר, עֶבֶד מֶלֶךְ הַכּוּשִׁי, יַעְבֵּץ בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא, בַּתְיָה בַּת פַּרְעֹה, סָרַח בַּת אָשֵׁר, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי וֶאֱלִיעֶזֶר.

כַּאֲשֶׁר אַבְרָהָם אָבִינוּ נִלְחַם כְּנֶגֶד אַרְבַּעַת הַמְּלָכִים, הוּא לָקַח עִמּוֹ 318 יְלִידֵי בֵּיתוֹ. וּפְרַשׁ רַשִׁ"י עַל פִּי הַמִּדְרָשׁ, שֶׁלָּקַח עִמּוֹ אֶת אֱלִיעֶזֶר (אֱלִיעֶזֶר בְּגִימַטְרִיָּה 318) וּמַדּוּעַ לֹא לָקַח אֶת כָּל מַכָּרָיו? מְבֹאָר בַּמִּדְרָשׁ (תַּנְחוּמָא לֶךְ לְךָ) שֶׁלִּפְנֵי שֶׁיּוֹצְאִים לַמִּלְחָמָה, הַכֹּהֵן הַגָּדוֹל קוֹרֵא לְכָל מִי שֶׁיֵּשׁ עֲבֵרוֹת בְּיָדוֹ שֶׁיֵּלֵךְ וְיָשׁוּב לְבֵיתוֹ, וְכֵן עָשָׂה אַבְרָהָם, וְכֻלָּם חָזְרוּ חוּץ מֵאֱלִיעֶזֶר. בְּאוֹתָהּ שָׁעָה נָתַן בּוֹ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא כּוֹחוֹת שֶׁל 318 אִישׁ, וְיָחַד עִם אַבְרָהָם נִצְחוּ.

'דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר' - פרש"י (עַל פִּי הַמִּדְרָשׁ): נוֹטָרִיקוֹן - דּוֹלֶה וּמַשְׁקֶה מִתּוֹרַת רַבּוֹ לַאֲחֵרִים. מוּכָח שֶׁאֱלִיעֶזֶר הָיָה צַדִּיק וְתַלְמִיד חָכָם. וּבְמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה נ"ט, ח') אָמְרוּ עַל הַפָּסוּק 'עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ' - 'זְקַן בֵּיתוֹ' נוֹטָרִיקוֹן זִיו אֲקוֹנִין - שֶׁהָיָה דּוֹמֶה לְאַבְרָהָם (כְּיוֹסֵף שֶׁדָּמָה לְיַעֲקֹב). וְעַד כְּדֵי כָּךְ הָיוּ דּוֹמִים, עַד שֶׁבְּמִדְרָשׁ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה ס', ז') מְבֹאָר, שֶׁכְּשֶׁבָּא אֱלִיעֶזֶר לְחָרָן, רָאָה אוֹתוֹ לָבָן 'וַיֹּאמֶר בֹּא בָּרוּךְ ה' " - לָבָן טָעָה וְסָבַר שֶׁהוּא הוּא אַבְרָהָם אָבִינוּ.

וְהוֹסִיפוּ בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (שָׁם נ"ט, ח'): 'הַמֹּשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ' - אֱלִיעֶזֶר מָשָׁל בְּיִצְרוֹ, כְּמוֹ אַבְרָהָם אָבִינוּ. וּמֵאֵידָךְ אֱלִיעֶזֶר אָרוּר וְדוֹמֶה לַחֲמוֹר. וְאִם כֵּן תָּמוּהַּ מְאוֹד, בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (שָׁם נ"ו, ב') אָמְרוּ: בְּשָׁעָה שֶׁהָלַךְ אַבְרָהָם אָבִינוּ לְהַר הַמּוֹרִיָּה, וְלָקַח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו, שָׂאַל אֶת יִצְחָק: הַאִם גַּם אַתָּה רוֹאֶה אֶת מָה שֶׁאֲנִי רוֹאֶה? אָמַר לוֹ יִצְחָק: הֵן! וְאִלּוּ יִשְׁמָעֵאל וֶאֱלִיעֶזֶר אָמְרוּ שֶׁאֵינָם רוֹאִים. אָמַר לָהֶם: 'שְׁבוּ לָכֶם פֹּה עִם הַחֲמוֹר' - הַחֲמוֹר אֵינוֹ רוֹאֶה, וְאַתֶּם אֵינְכֶם רוֹאִים, וּמִכָּאן שֶׁאַתֶּם דּוֹמִים לַחֲמוֹר! וְיֵשׁ לְתָמְהַּ, וְכִי זוֹ 'מַחֲמָאָה' הָרְאוּיָה לְצַדִּיק וְתַלְמִיד חָכָם כְּאֱלִיעֶזֶר?! וְעוֹד קָשֶׁה, רַשִׁ"י (כ"ד, ל"ט) עַל הַפָּסוּק 'אֻלַי לֹא תֵלֵךְ הָאִשָּׁה' - בַּת הָיְתָה לוֹ לֶאֱלִיעֶזֶר, וְהָיָה מְחַפֵּשׂ עִלָּה לְהַשִּׂיאָהּ לְיִצְחָק, אָמַר לוֹ אַבְרָהָם: בְּנִי בָרוּךְ וְאַתָּה אָרוּר, אֵין אָרוּר מִדְבָּק בְּבָרוּךְ. הָאֱמֶת, לְצַדִּיק וְתַלְמִיד חָכָם כְּאֱלִיעֶזֶר - קוֹרְאִים אָרוּר? לְשֵׁם הֲבָנַת הַדְּבָרִים יֵשׁ לְהַקְדִּים תְּחִלָּה מָה מוֹצָאוֹ שֶׁל אֱלִיעֶזֶר וּמִי מִשְׁפַּחְתּוֹ וְכֵיצַד הִגִּיעָה אֵלָיו הַקְּלָלָה 'אָרוּר'. וְעוֹד, כֵּיצַד הִגִּיעַ אֱלִיעֶזֶר לְבֵיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לִהְיוֹת עַבְדּוֹ וּמוֹשֵׁל בְּכָל אֲשֶׁר לוֹ? וְיֵשׁ לְבָאֵר, שְׁלִיחוּת אֱלִיעֶזֶר הָיְתָה חֲשׁוּבָה לֶאֱלִיעֶזֶר עַצְמוֹ לֹא פָּחוֹת מִמָּה שֶׁהָיְתָה חֲשׁוּבָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ, שֶׁכֵּן עַל יְדֵי שְׁלִיחוּת זוֹ הָפַךְ מֵאָרוּר - לְבָרוּךְ.

רַבִּי בָּרוּךְ רוֹזֶנְבְּלוּם שְׁלִיט"א מְבָאֵר בְּאוּר נִפְלָא: בְּמִדְרָשׁ רַבָּה (נ"ט, ט': ס', ז') דָּרְשׁוּ עַל הַפָּסוּק 'כְּנַעַן בְּיָדוֹ מֹאזְנֵי מִרְמָה לַעֲשֹׁק אָהֵב' - כְּנַעַן הוּא אֱלִיעֶזֶר - שֶׁרָצָה לַעֲשֹׂק אֱהוּבוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֲלֹא הוּא אַבְרָהָם, וּלְהַשִּׂיא אֶת בִּתּוֹ לִבְנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם - לְיִצְחָק.

וּמֵהַמִּדְרָשׁ מִתְגַּלֶּה סוֹד גָּדוֹל: אֱלִיעֶזֶר הָיָה אָרוּר כֵּיוָן שֶׁהוּא כְּנַעַן - שֶׁנִּתְקַלֵּל עַל יְדֵי נֹחַ 'אָרוּר כְּנַעַן, עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו'. וְאָמְנָם מְפָרְשֵׁי הַמִּדְרָשׁ (וּבְפִרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר) פֵּרְשׁוּ שֶׁאֱלִיעֶזֶר לֹא הָיָה כְּנַעַן עַצְמוֹ, אֶלָּא בְּנוֹ. וּבְפִרְקֵי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר (ט"ז) מְבֹאָר בְּיֶתֶר הַרְחָבָה מָה עִנְיָנוֹ שֶׁל אֱלִיעֶזֶר: לְנֹחַ הָיוּ ג' בָּנִים - שֵׁם, חָם וְיֶפֶת. וְלָחָם הָיוּ ד' בָּנִים - הַגָּדוֹל כּוּשׁ, וְהַקָּטָן כְּנַעַן. וּכְשֶׁקִּלֵּל נֹחַ אֶת נֶכְדּוֹ כְּנַעַן - עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו - לְכוּשׁ! וְכוּשׁ הוֹלִיד אֶת נִמְרוֹד שֶׁנִּהְיָה מֶלֶךְ, וּכְנַעַן הוֹלִיד אֶת אֱלִיעֶזֶר - נִמְצָא שֶׁאֱלִיעֶזֶר נַעֲשָׂה עֶבֶד לְנִמְרוֹד. וּבַמִּדְרָשׁ מְבֹאָר, שֶׁכְּשֶׁאַבְרָהָם נִצַּל בְּאוּר כַּשְׂדִּים וְהָלַךְ בְּתוֹךְ הָאֵשׁ - חָשְׁבוּ כֻּלָּם אֶת אַבְרָהָם לֶאֱלוֹהַּ, עַד שֶׁהִכְרִיז בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ 'הוּא הָאֱלוֹקִים, וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא הִצִּילוֹ מִכִּבְשַׁן הָאֵשׁ, וְאָז כֻּלָּם הוֹדוּ לוֹ וְנָתְנוּ לוֹ מַתָּנוֹת. וְגַם נִמְרוֹד נָתַן לְאַבְרָהָם מַתָּנָה - אֶת אֱלִיעֶזֶר! וְכָךְ הִגִּיעַ אֱלִיעֶזֶר לְבֵית אַבְרָהָם.

"אִם יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת..." (כ"ד, מ"ט) – הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת מְרַחֲמִים עָלָיו מִשָּׁמַיִם – סִפּוּר מְרַגֵּשׁ

אוֹמֵר הַ'סִּפּוּרְנוֹ': שֶׁכְּדֵי לְהָפִיק רְצוֹן אֲדוֹנִי תְּבַטְּלוּ רְצוֹנְכֶם.
ר' הֶרְשֶׁל, שֶׁהָיָה תּוֹשָׁב תֵּל אָבִיב כִּיּוֹבֵל שָׁנִים, הֶחֱלִיט בְּסוֹף יָמָיו לַעֲבֹר לְהִתְגּוֹרֵר לְצַד יְלָדָיו בְּעִיר הַתּוֹרָה בְּנֵי בָּרָק. מִנְּצוֹלֵי הַשּׁוֹאָה הָיָה. שָׁתָה אֶת כּוֹס הַתַּרְעֵלָה עַד תֻּמָּהּ, אוּלָם לֹא נִשְׁבַּר, וּמִתּוֹךְ אֻמּוּנָה גְּדוֹלָה עָלָה לְאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ וּבָהּ הֵקִים מִשְׁפָּחָה לְתִפְאֶרֶת.
בִּימֵי הַשִּׁבְעָה לְאַחַר פְּטִירָתוֹ נִשְׁמַע עַל אוֹדוֹתָיו סִפּוּר מֻפְלָא: יוֹם לְאַחַר שֶׁהֶעְתִּיק אֶת מִשְׁכָּנוֹ לִבְנֵי בָּרָק, פָּגַשׁ בַּלּוֹבֵי הַכְּנִיסָה אֶת אֶחָד מִוָּתִיקֵי הַשְּׁכֵנִים בַּבִּנְיָן. לְאַחַר בִּרְכַּת 'שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם' לָבְבִית וּמִלּוֹת הֶבְרוּת קְצָרוֹת, סִפֵּר לוֹ אוֹתוֹ שָׁכֵן כִּי אֶחָד מֵהַשְּׁכֵנִים אֵינָם מְבַקֵּשׁ מִזֶּה זְמַן רַב לְשַׁפֵּץ אֶת דִּירָתוֹ, אוּלָם הַשְּׁכֵנִים אֵינָם מַסְכִּימִים לְכָךְ. 'יֵשׁ לָנוּ נְסָיוֹן רַב עִם תּוֹסְפוֹת בִּנְיָה כָּאן בַּשְּׁכוּנָה וְהַסֵּבֶל הָרַב שֶׁנִּגְרַם בְּעִקְבוֹתֵיהֶן, וְלָכֵן הֶחְלַטְנוּ לְסָרֵב', סִיֵּם אוֹתוֹ שָׁכֵן דְּבָרָיו. ר' הֶרְשֶׁל הִתְבּוֹנֵן בְּעֵינָיו הַנִּבּוֹנוֹת בָּאִישׁ, כְּבָיָכוֹל אֵינוֹ מֵבִין מָה הוּא שֹׁחַ וּמָה הוּא רוֹצֶה מִמֶּנּוּ, וְהַשָּׁכֵן מִיָּד הִסְבִּיר: 'כְּפִי הַנִּרְאֶה, הַהִתְנַגְּדוּיוֹת שֶׁלָּנוּ יְדֻחוּ בָּעִירְיָה, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ כַּמָּה זְמַן עוֹד נַצְלִיחַ לִמְנֹעַ אֶת אֲשׁוּר הַבִּנְיָה. וְאוּלָם עַתָּה, מִשֶּׁהִגַּעְתֶּם לְגוּר כָּאן, תִּהְיֶה לָנוּ הִזְדַּמְנוּת לְדָחוֹת אֶת בַּקָּשַׁת הַהַרְחָבָה לְצְמִיתוּת. תּוּכְלוּ לִטְעֹן, וּבְצֶדֶק, שֶׁבְּגִילְכֶם תַּקְשֶׁה עֲלֵיכֶם הַבִּנְיָה, הֲרֵי לֹא בָּאתֶם לְכָאן כְּדֵי לִסְבֹּל מֵרַעַשׁ וּמִלְכְלוּךְ'. - 'מִיהוּ אוֹתוֹ שָׁכֵן, וּמָה שְׁמוֹ?' קָטַע ר' הֶרְשֶׁל אֶת דְּבָרָיו הַנֶּהֱבִים שֶׁל הַשָּׁכֵן. 'זֶהוּ הַשָּׁכֵן שֶׁגָּר מִמֵּשׁ מֵעָלֶיךָ' - אָמַר הָאִישׁ בִּלְחִישָׁה רַבַּת מַשְׁמָעוּת. 'טוֹב, אֲטַפֵּל בָּעִנְיָן. תּוֹדָה רַבָּה'! הִפְטִיר מֵיָּדְעֵנוּ וְהִמְשִׁיךְ לְדַרְכּוֹ.
מֵרֹגַע זֶה הֵחֵל ר' הֶרְשֶׁל לִפְעֹל. כְּמוֹ אָדָם צָעִיר לְיָמִים הוּא מִהֵר לְטַפֵּס בַּמַּדְרֵגוֹת לְבֵיתוֹ שֶׁל הַשָּׁכֵן הַמְּדֻבָּר, נָקַשׁ בַּדֶּלֶת וְהִזְדַּהָה כְּשָׁכֵן הֶחָדָשׁ מִלְּמַטָּה.
'אוֹהוֹ... שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם! כֵּן, שָׁמַעְנוּ שֶׁבָּאתֶם לְכָאן מִתֵּל אָבִיב, בָּרוּךְ בּוֹאֲכֶם, שֶׁיִּהְיֶה לָכֶם יִשּׁוּב טוֹב'! - 'הַאִם אֶפְשָׁר לְהַכְנֵס'? שָׁאַל ר' הֶרְשֶׁל בִּנְעִימוּת, 'כֵּן, בְּשִׂמְחָה, הִנֵּה אָכֵין לִכְבוֹדוֹ כּוֹס תֵּה חַם'. 'כְּשֶׁכֵּן חָדָשׁ בִּבְנִינְכֶם, בָּאתִי לְכָאן כְּדֵי לַעֲרֹךְ עִמָּכֶם הֶכֵּרוּת', פָּתַח ר' הֶרְשֶׁל, וְהֵחֵל מִיָּד בִּסְדְרַת שְׁאֵלוֹת: 'כַּמָּה שָׁנִים אַתֶּם גָּרִים כָּאן? כַּמָּה יְלָדִים יֵשׁ לָכֶם? הַאִם כְּבָר חִתַּנְתֶּם יְלָדִים? כַּמָּה חֲדָרִים יֵשׁ בְּבֵיתְכֶם?'... 'אֲנִי מֵבִין שֶׁאַתֶּם מִתְגּוֹרְרִים 12 נְפָשׁוֹת בִּשְׁנַיִם וְחֲצִי חֲדָרִים, אֵיךְ, לְמַעַן ה', אַתֶּם מִסְתַּדְּרִים'???!
בִּנְקֵדָּה זוֹ גָּמְגֵם הַשָּׁכֵן בְּחֹסֶר נְעִימוּת: 'כְּשֶׁאֵין בְּרֵרָה מִסְתַּדְּרִים... בַּלַּיְלָה יְשֵׁנִים גַּם עַל רִצְפַּת הַמִּטְבָּח וְהַסָּלוֹן'... וְהוֹסִיף בִּכְאֵב: 'אָנוּ רוֹצִים לְהַרְחִיב אֶת דִּירָתֵנוּ, אַךְ הַשְּׁכֵנִים מִתְנַגְּדִים. מֵאַחַר שֶׁאֵינֵנוּ מְעֻנְיָנִים לְהִגָּרֵר לְמְרִיבוֹת, אָנוּ נֶאֱלָצִים לְעֵת עַתָּה לְהִסְתַּדֵּר אֵיכְשֶׁהוּ'... 'וּמָה עִם כֶּסֶף'? שָׁאַל ר' הֶרְשֶׁל: 'אִם תִּרְצוּ לִבְנוֹת, הַאִם תִּהְיֶה לָכֶם אֶפְשָׁרוּת כַּסְפִּית לְכָךְ'? 'כְּשֶׁזֶּה יִהְיֶה לְמַעֲשֶׂה - כְּבָר נַשִּׂיג' הֵשִׁיב הָאִישׁ, 'יֵשׁ בִּבְנֵי בָּרָק הַרְבֵּה גְּמ"חִים'. 'תַּקְשִׁיב יְדִידִי', אָמַר מְיֻדָּעֵנוּ, 'כְּשֶׁהִתְגּוֹרַרְתִּי בְּתֵל אָבִיב נֶהֱלַתִּי גְּמ"ח, יֵשׁ לִי כֶּרֶגַע סְכוּם גָּדוֹל פָּנוּי. רֵד אֵלַי עַכְשָׁו וְקַח טֹפֶס, תַּחְתִּים עֲרֵבִים וַאֲלֻוֶּה לְךָ בְּשִׂמְחָה'. - 'הֲלֹא הָרֶגַע אָמַרְתִּי לָכֶם שֶׁהַרְחָבַת הַדִּירָה אֵינָהּ עַל הַפֶּרֶק כֶּרֶגַע'! תָּמַהּ הַשָּׁכֵן - 'אֶת זֶה תֵּן לִי לְסַדֵּר' - הִפְטִיר ר' הֶרְשֶׁל וּפָנָה לָצֵאת מֵהַבַּיִת.
מִכָּאן הִמְשִׁיךְ ר' הֶרְשֶׁל בְּמֶרֶץ וְיָרַד לְבֵיתוֹ שֶׁל הַמִּתְנַגֵּד הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר לִבְנִיָּה, הַשָּׁכֵן אוֹתוֹ פָּגַשׁ בְּלוֹבֵי הַבִּנְיָן וַאֲשֶׁר הִכְנִיס אוֹתוֹ בְּסוֹד הָעִנְיָן.
הוּא נָקַשׁ עַל הַדֶּלֶת, בִּקֵּשׁ לְהִכָּנֵס וּמִיָּד הֵחֵל לִשְׁאֹל: 'כַּמָּה יְלָדִים יֵשׁ לְךָ'? - 'חֲמִשָּׁה' הֵשִׁיב הַשָּׁכֵן, 'וְכֻלָּם בָּרוּךְ ה' נְשׂוּאִים'.
'וְכַמָּה חֲדָרִים יֵשׁ בְּבֵיתְךָ'? 'שְׁלוֹשָׁה גְּדוֹלִים' - הֵשִׁיב הָאִישׁ, מִבְּלִי לְהָבִין לְהֵיכָן חוֹתֵר אָרְחוֹ.
'אָז לְךָ יֵשׁ שְׁנֵי חֲדָרִים רֵיקִים', סִיכֵּם, 'בְּשָׁעָה שֶׁבַּבַּיִת הַשָּׁכֵן שֶׁלְּךָ מִצְטוֹפְפוֹת 12 נְפָשׁוֹת בִּשְׁנַיִם וְחֲצִי חֲדָרִים. עַל רִצְפַּת הַמִּטְבָּח הֵם יְשֵׁנִים שָׁם! וְאַתָּה, לֹא רַק שֶׁאַתָּה מֵעֵז לְהִתְנַגֵּד לִרְצוֹנוֹ לְהַרְחִיב, אֶלָּא בָּא לְהַחְטִיא אַף אוֹתִי'?! 'דַּע לְךָ', הוֹסִיף ר' הֶרְשֶׁל וּדְמָעוֹת נָצְצוּ בְּעֵינָיו הַיְשִׁישׁוֹת, 'אֵינִי צָעִיר, וּכְבָר עָבַרְתִּי הַרְבֵּה בְּחַיַּי. לַמְרוֹת הֶבְדְּלֵי הַשָּׁנִים בֵּינֵינוּ, גַּם אַתָּה כְּבָר לֹא כָּל כָּךְ צָעִיר. מִנְּסָיוֹן חַיַּי אֲנִי יָכוֹל לוֹמַר לְךָ: אִם אָדָם מְרַחֵם עַל זוּלָתוֹ, וּבְפָרָט עַל שְׁכֵנָיו הַקְּרוֹבִים - גַּם ה' מְרַחֵם עָלָיו, וּתְפִלָּתוֹ מִתְקַבֶּלֶת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן. וְאוּלָם מִי שֶׁחָלִילָה אוֹטֵם לִבּוֹ לְסֵבֶל זוּלָתוֹ, לֹא יֵעָנֶה מִשָּׁמַיִם בְּעֵת צָרָתוֹ, וַהֲרֵי לְאַף אֶחָד אֵין בְּטוּחַ'...
הַדְּבָרִים שָׂיָצְאוּ מֵעֹמֶק לִבּוֹ שֶׁל הַיָּשִׁישׁ טוֹב הַלֵּב, נָכְנְסוּ לַלֵּב הַשָּׁכֵן, וְהוּא הִפְטִיר קְצָרוֹת: 'אֲנִי מֵסִיר אֶת הִתְנַגְּדוּתִי'. 'רֶגַע, זֶה לֹא מַסְפִּיק' - לֹא וִתֵּר ר' הֶרְשֶׁל, 'אָנוּ צְרִיכִים גַּם לַעֲזֹר לוֹ לְהַשִּׂיג כֶּסֶף כְּדֵי לְהַרְחִיב, אֲנִי כְּבָר עָשִׂיתִי אֶת שֶׁבִּיכָלְתִּי, כָּעֵת אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ שֶׁתִּשְׁתַּדֵּל גַּם אַתָּה', הַשָּׁכֵן הֶהָמוּם הִסְכִּים גַּם לְכָךְ.
ר' הֶרְשֶׁל עֲדַיִן לֹא בָּא עַל סִפּוּקוֹ 'בּוֹא וּנְנַצֵּל אֶת שְׁעַת רַחֲמִים זוֹ, וְנִלְךְ יַחַד עַכְשָׁו לְבַשֵּׂר לַשָּׁכֵן עַל הִתְפַּתְּחוּת' - בִּקֵּשׁ, וְהַלָּה לֹא מִסֵּגֶל לְסָרֵב. בְּדַרְכָּם נִכְנַס הַזָּקֵן לְדִירָתוֹ וְהוֹצִיא בַּקְבּוּק 'מַשְׁקֶה'. כְּשֶׁה'מַשְׁקֶה' בְּיָדָיו וְהַשָּׁכֵן הַ'מִּתְנַגֵּד' נִגְרַר אַחֲרָיו, עָלָה לְבֵית הַשָּׁכֵן הַמְּשֻׁוָּע לְהַרְחָבַת דִּירָתוֹ 'אָנוּ שׂוֹתִים עַכְשָׁו 'לְחַיִּים', בְּרֶגַע זֶה אַתָּה יָכוֹל לְהַתְחִיל בַּבִּנְיָה' - בִּשֵּׂר לַשָּׁכֵן הֶהָמוּם. 'הַשְּׁכֵנִים' כְּבָר לֹא מִתְנַגְּדִים' הוֹסִיף בְּעוֹדוֹ מְחַיֵּךְ לַשָּׁכֵן שֶׁהִתְלַוָּה אֲלֵיו...
רַבִּי רְאוּבֵן קַרְלִינְשְׁטֵין זצ"ל שָׁמַע אֶת הַסִּפּוּר מִכְּלֵי רִאשׁוֹן וְסִפֵּר אוֹתוֹ בִּדְבָרִים שֶׁנָּשָׂא: 'לְפָנֵינוּ מִתְגַּלְגְּלוֹת הִזְדַּמְנוּיוֹת מֻפְלָאוֹת לְעוֹרֵר עַל עַצְמֵנוּ רַחֲמִים - לַחֲשֹׁב עַל הַשֵּׁנִי, לְרַחֵם עָלָיו וּלְעוֹדְדוֹ, וְהֶבְטַחְנוּ כִּי כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת מְרַחֲמִים עָלָיו מֵהַשָּׁמַיִם (מַסֶּכֶת שַׁבָּת קנ"א:) הַאִם לֹא נַשְׂכִּיל לְנַצֵּל זֹאת'?... ['יְחִי רְאוּבֵן', וַיִּרָא]

בְּבִרְכַּת הַתּוֹרָה

"לְאָדָם מַעַרְכֵי לֵב וּמִה' מַעֲנֵה לָשׁוֹן" [משלי ט"ז, א]

לעילוי נשמת מו"ר אבי : יעקב בן רחל וצדוק : מרן הראש"ל הרב עובדיה יוסף זצ"ל
מרת אימי: שרה-סרח בת שמחה ויוסף : הרב מאיר נסים בן כמסאנה
מרכוס מרדכי בן רבקה ויוסף : דינה בת שרה : הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצ"ל
נפתלי בן רזה : אברהם בן שמעה : גורג'י בן שמחה: יעקב ישראל בן גלית
רבי מאיר בן אשר : יוסף חיים בן לאה : יהודה בן טובה : בן ציון קליין
שלמה בן זוהרה : יעקב בן סאלם : חיים בן דוד ורחל : אפרים בן מדלן
אשר מסעוד בן זוהרה: רחמים בן חאורו אברהם : רפאל בן תמו
אפרים בן ציון ורבקה : עופר בן יחיא: דויד (רוג'ה) בן שמחה: מרדכי בן אוסנת
משה אהרן בן מאיר יצחק: מאיר בן שמחה : נפתלי ממן בן יקוט
שמחה בת סרח : יפה נדרה בת נעימה : רזה בת שמשון : דליה בת חיים
הגר בת אהרן והרטה : כתון בת חביבה : אהובה (דייזי) בת טובה
רחל בת חנה : חנינה בת כמיסה: ורד בת אידה : חנה בת אביבה וראובן
שושנה נוואל בת שדרה : רבקה בת רחל : מורבריד אוסנת בת מרים

להצלחה: אליעד יעקב, הדס-הודיה, תמר, יעל, מיכל שרה בני פאולה: בנימין בן צילה גילי בלומנר, אלעזר בן שמחה, יצחק בן גיטי

זיווג הגון: אליעד יעקב בן פאולה : יצחק בן חיה : אליהו בן אילנה : רחלי בת זהבה עדינה בת שמחה : בתיה בת אסתר: הדר ברטה ורוני איילת בנות כרמית נעמה בת אסתר : תמר בת פאולה : אריק בן חיה : שלי בת חיה : הילה בת דניאלה

לזרע של קיימא:
יהודה יחזקאל יוסף בן רחל מרים
נפתלי שלמה בן לאה : ליאור בן דינה
שושנה רייזל בת מינה : שירה בת שושנה
שמחה צביה בת רחל : יובל בן שלומית
רחל בת חיה : לאה רחל בת איריס : טרק בת למלם
ויקטוריה תקוה בת רינה : דניאלה בת עופרה
מאיר יעקב בן רחל : הילה בת ישראלה
מירי בת סוזן :חיים יוסף בן איריס :סהר בת שהאין

לרפואת:
אהרון בן רוזה :משה בן רוזה :אהרון בן מרים
מנחם בן עליזה: שמעון בן רחל : אברהם בן אנט
עודד בן הגר : גולן בן דינה : אסתר בת שושנה
אורטל בת גלית: ויקטוריה בת שרה: זוליט בת חנה
פאולה בת דינה: גלית בת רות : מרים קרן בת רבקה
אילה לאה בת ציפורה : אסתר בת שולמית
רחל בת נוארה : רות בת לינה : נורית בת רחל
לימור הודיה, ושרונה בנות תורן יפה

להזמנות, להקדשות **ולתרומות** במייל:
Ronbarina@gmail.com

מצוה לתרום מכספי מעשר לזיכוי הרבים